

Hanna Sarkkinen vas

Kirjallinen kysymys ilmastonmuutoksen aiheuttamiin hellejaksoihin varautumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Heinäkuu Suomessa päättyi ennätyselliseen yli 30 asteen helleputkeen. Maan ylin lämpötila ylitti 30 asteen 20 päivänä peräkkäin, mikä on pisin yli 30 asteen putki sitten vuoden 1961 jälkeen. Ilmatieteen laitos on varoittanut, että ilmastonmuutoksen edetessä tämänkaltaisia poikkeuksellisia hellejaksoja tulee esiintymään useammin ja ne myös kestävät pidempään.

Pitkittyneet ja tukalat hellejaksot ovat erityisen haitallisia haavoittuvien ihmisryhmien, kuten ikäihmisten ja kroonisesti sairaiden, terveydelle. Helle myös vaikuttaa eriarvoisesti erilaisessa yhteiskunnallisessa asemassa oleviin ihmisiin, sillä kaikilla ei ole varaa hankkia viilennyslaitteita koteihinsa tai suunnata kuumista kaupunkikodeista mökeille leikottelemaan. Monet ikäihmiset tai liikuntarajoitteiset ovat käytännössä kuumien kotiensä vankeja.

Ihmisten aiheuttama ilmaston kuumeneminen johtaa jo nyt sään ääri-ilmiöiden, kuten pitkien hellejaksojen, yleistymiseen. Kuumeneva ilmasto vaikuttaa myös ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen on näin ollen panostettava kaikilla hallinnon tasoilla. Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin on varauduttava myös rakentamisessa ja kaupunkisuunnittelussa, esimerkiksi asentamalla asuntoihin jäähdytysjärjestelmiä ja panostamalla hellejaksoina mikroilmastoa viilentävään kaupunkivihreään.

Valtioneuvoston joulukuussa 2022 hyväksymä kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumis-suunnitelma 2030 listaa useita toimenpiteitä, joiden avulla Suomen tulisi varautua helteisiin ja niiden aiheuttamiin terveyshaittoihin. Suunnitelman mukaan Suomen tulisi esimerkiksi laatia toimintasuunnitelma helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi, käynnistää helteisiin varautumisen ja sopeutumisen toimia kansallisen toimintasuunnitelman pohjalta sekä pystyttää hellekuolleisuuden seurantamekanismi, jonka avulla voidaan seurata helteestä aiheutuneita kuolemia viikoittain kesäaikana.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallitus tällä hetkellä edistää yhteiskunnan varautumista ja sopeutumista ilmastonmuutoksen myötä yleistyviin ja pitkittyneisiin hellejaksoihin ja

Kirjallinen kysymys KK 239/2025 vp

toimeenpaneeko hallitus kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen aiheuttamiin helteisiin ja niiden terveyshaittoihin liittyen?

Helsingissä 4.8.2025

Hanna Sarkkinen vas